

Datu valsts inspekcija

PRAKTISKĀS VIDEONOVĒROŠANAS VADLĪNIJAS JURIDISKĀM PERSONĀM UN KOPIPAŠNIEKIEM

Datu valsts inspekcijas
Prevencijas nodaļas juriskonsulti
Artūrs Orlovskis un Anta Birkhāne

Ievads

2024. GADS SKAITĻOS

■ 1. ceturksnis ■ 2. ceturksnis ■ 3. ceturksnis

KONSULTĀCIJAS

- Telefonkonsultācijas 553 464 **497**
- Rakstiskās konsultācijas 136 141 **109**

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA

- Dalība semināros 5 8 **4**
- Publicētie skaidrojumi 13 13 **13**
- Intervijas medijiem 19 15 **8**

SŪDZĪBU IZSKATĪŠANA UN PĀRBAUDES

Izskatītas iedzīvotāju sūdzības 213 240 **238**

Populārākās tēmas:

- Sociālās tīklošanās vietnes 53 53 **57**
- Videonovērošana 36 50 **54**
- Publisku iestāžu veikta datu apstrāde 12 21 **17**

Piemēroti korektīvie līdzekļi 10 5 **8**
Izskatītas iniciatīvas pārbaudes 40 48 **34**

DATU AIZSARDZĪBAS SPECIĀLISTS (DAS)

- Ieceltie DAS 30 48 **41**
- No tiem nokārtojuši DAS kvalifikācijas eksāmenu 20 41 **31**

Datu valsts inspekcija

Datu valsts inspekcija

Par mums ▾

Aktualitātes ▾

Iedzīvotājiem ▾

Pārziņiem ▾

Kontakti ▾

Meklēt

Language

Pieklūstamība

Jaunami

#DVliskaidro

Kampaņas

Pakalpojumi

Prezentācijas un video

Rekomendācijas un vadlīnijas

Sabiedrības līdzdalība

Skaidrojumi un viedokļi

Covid-19

#DVliskaidro “Vai drīkst slepeni ierakstīt sarunu darba vietā savai interešu aizsardzībai?”

Darba devēja un darba ņēmēja attiecības ir regulētas nacionālos un starptautiskos tiesību aktos. Kā pieņemt un kā atbrīvot darbinieku nosaka Darba likums, tomēr, darbinieks attiecībā pret darba...

04.03.2022.

[#dvlskaidro](#)

[Jaunami](#)

[Ziņas](#)

#DVliskaidro “Kas jāievēro uzstādot videonovērošanu kopīpašumā?”

Iedzīvotāji savu īpašumu aizsardzībai izvēlas dažādas metodes – kāds savam privātipašumam ierīko signalizāciju vai piesaka apsardzes pakalpojumus, cits norīko fizisko apsardzi, tomēr bieži kā...

25.02.2022.

[#dvlskaidro](#)

[Jaunami](#)

[Ziņas](#)

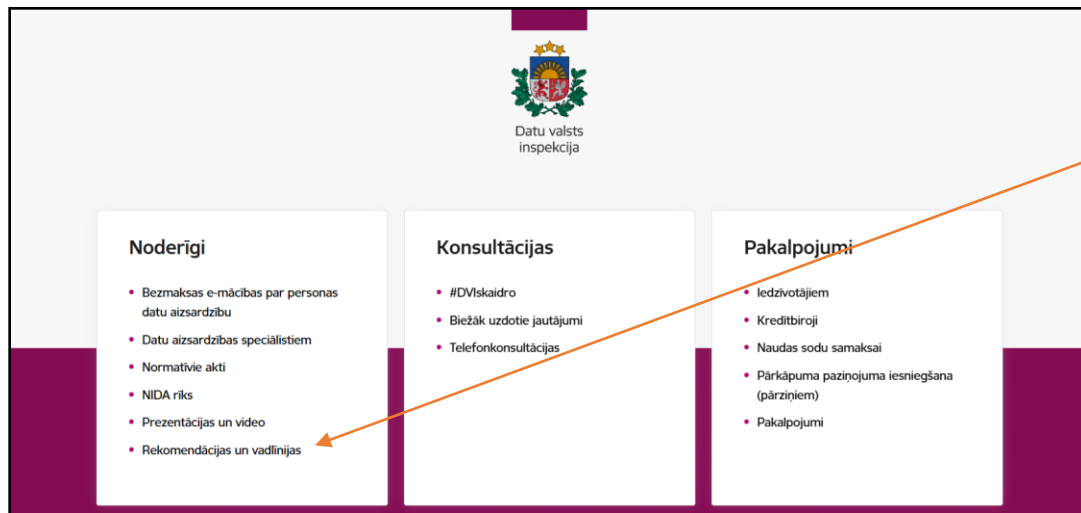
#DVliskaidro “Kāpēc banka maksājuma saņēmējam atklāj maksātāja personas kodu?”

Datu valsts inspekcija bieži vien saņem no iedzīvotājiem jautājumus par to, vai bankai ir nepieciešams nodot maksājuma veicēja personas kodu, personas konta numuru un citus personas datus maksājuma...

Ievads

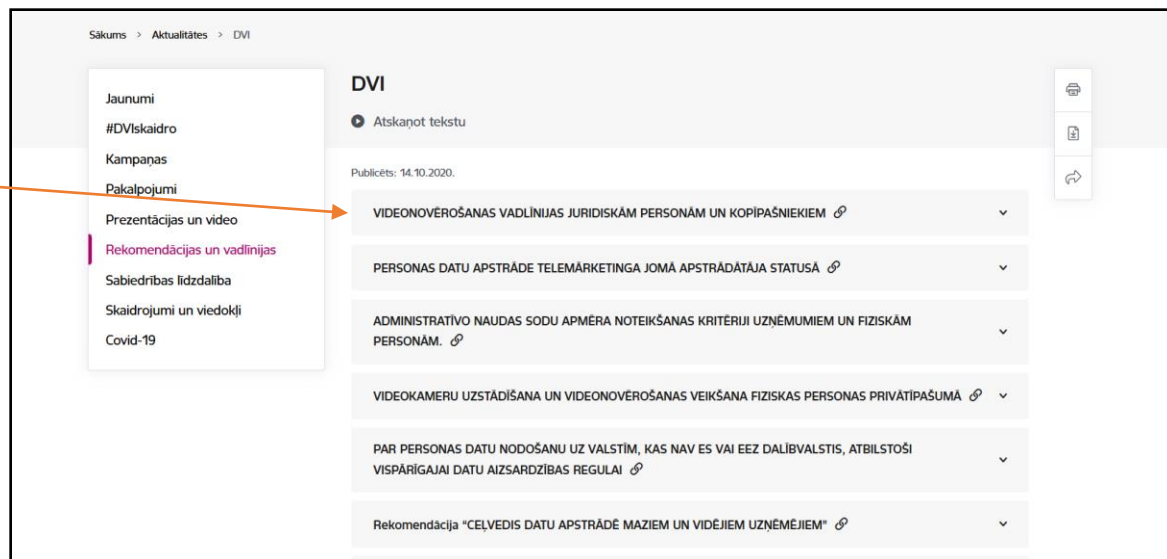
Datu valsts inspekcija

<https://www.dvi.gov.lv/>

Solis nr. 1

Solis nr. 2

Datu valsts inspekcija

VIDEONOVĒROŠANAS TIESISKIE PAMATI

Datu valsts inspekcija

Juridiskais pienākums

(Datu regulas 6. panta 1. punkta c) apakšpunkts)

Videonovērošana, kas tiek veikta, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu:

- Pastāv gadījumi, kad videonovērošanas veikšana ir noteikta normatīvajā aktā kā pienākums, kas organizācijai ir jāizpilda.
- Izplatītākais nolūka piemērs, lai izpildītu normatīvā akta prasības (norādot konkrēto normatīvo aktu, pantu, punktu).

Pārziņa noteikšana:

- Ar juridisko pienākumu pamatotai personas datu apstrādei, pārzinis tiek precīzi noteikts konkrētajā normatīvajā aktā. Atsevišķos datu apstrādes gadījumos papildu pārziņa noteiktai atbildībai, noteikts arī likumdevēja plānotais datu apstrādātājs, tā uzdevumi un funkcijas.

- Likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 10. panta 1. punkta 13. apakšpunkts - Visiem ierēdņiem, pildot dienesta pienākumus nodokļu administrēšanā, ir tiesības: [...] kontroles un citu procesuālo darbību fiksēšanai fotografēt, izdarīt audioierakstus un videoierakstus. Ierēdņiem ir tiesības fotografēt, izdarīt audioierakstus vai videoierakstus tādā apjomā, kāds nepieciešams kontroles vai citu procesuālo darbību veikšanai, ievērojot personas tiesības uz privāto dzīvi.
- Azartspēļu un izložu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkts – Azartspēļu organizētājam, kuram izsniegta kazino, spēļu zāles vai bingo zāles licence, šo azartspēļu organizēšanas vietu darba laikā jānodrošina nepārtraukta spēles telpu iekšējā un ārējā videonovērošana. Videoieraksts glabājams vismaz septiņas dienas, skaitot no tā izdarīšanas dienas.

Datu valsts inspekcija

Sabiedrības intereses

(Datu regulas 6. panta 1. punkta e) apakšpunkts)

Videonovērošana tiek veikta, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras.

- Pamatot personas datu apstrādi videonovērošanas veidā ar sabiedrības interesēm var tikai tad, ja konkrētās sabiedrības intereses izriet no normatīvā akta. Turklāt tādai videonovērošanai ir jābūt nepieciešamai, lai sasniegtu pārzinim saistošus sabiedrības interešu nolūkus, kas noteikti normatīvajā aktā. Līdz ar to pirms apstrādes uzsākšanas pārzinim ir jāveic “Personas datu apstrādes nepieciešamības un samērīguma novērtēšanas tests” (pielikums Nr. 5)

Vides pārvaldes veikta videonovērošana vides uzraudzības nolūkā. Piemēram, uzraudzība pie dabas rezervātiem, ūdens resursiem un citiem dabas resursiem, lai nodrošinātu to ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, kā arī piesārņotāju uzraudzībai un piesārņojuma avotu identificēšanai. Šādā gadījumā videonovērošana palīdz uzraudzīt vides stāvokli un nodrošināt, ka tiek ievēroti vides aizsardzības noteikumi, tomēr jāievēro datu aizsardzības noteikumi, lai novērstu nevēlamu datu izmantošanu

Datu valsts inspekcija

Legitīmās intereses

(Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunkts)

Videonovērošana tiek veikta pārziņa vai trešās personas legítimo interešu ievērošanai, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm, jo īpaši, ja datu subjekts ir bērns.

Izplatītākie nolūku piemēri:

- Pakalpojumu kvalitātes kontroles/uzlabošana
- Noziedzīgu nodarījumu novēršana
- Drošības risku novēršana īpašuma saglabāšanai un uzturēšanai, veicot preventīvos pasākumus noziedzīgo nodarījumu novēršanai vai konstatēšanai

Datu valsts inspekcija

Līdzsvarošanas tests

Līdzsvaru leģitīmajām interesēm un tiesībām uz privātumu jums palīdzēs noteikt Līdzsvarošanas tests (pielikums Nr. 6). Ar tā palīdzību tiks noteikts minēto tiesību līdzsvars starp fizisku personu (kas tiek novērota) un pārziņa (kas veic novērošanu) interesēm

Datu valsts inspekcija

Pakalpojuma kvalitātes kontroles/uzlabošanas veikšanas nolūks

(Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunkts)

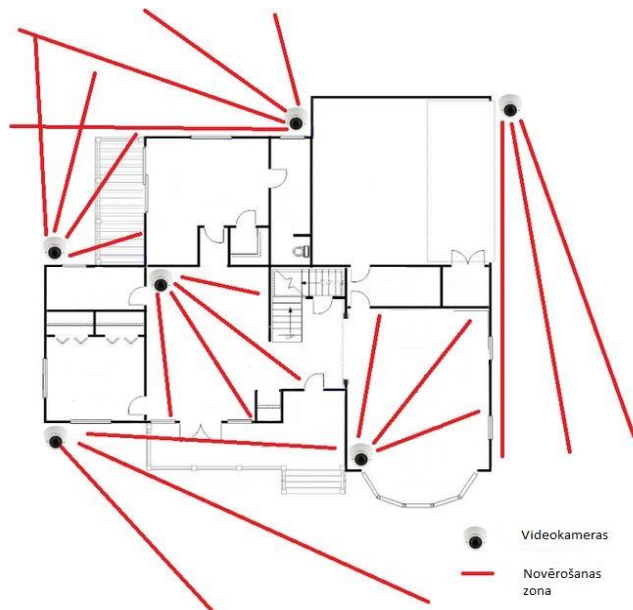
Personas datu apstrāde pakalpojuma kvalitātes kontroles uzlabošanas nolūkā bieži tiek īstenota, lai peļņas gūšanas nolūkā.

- Ražošanas konveijera posma videonovērošana, kas saistīta ar kāda darbinieka konkrēta darba uzdevuma izpildes ierakstīšanu/novērošanu, lai pārliecinātos, ka konveijerā neveidojas dīkstāves un lai novērstu galaprodukta ražošanas pārrāvumus vai ražošanas mehānisma bojājumus.
- Videonovērošanas veikšana kases zonā, lai fiksētu, vai darbinieks izsniedz klientam korektu naudas atlikumu.
- Jauna darbinieka pārbaudes laikā veikta darbību videonovērošana, piemēram, pirmās darba maiņas, lai noteiktu iespējamās kļūdas tajā, kā tas ievēro darba devēja paredzētos rīcības algoritmus ārkārtas situāciju novēršanā. Kā arī, vai jaunā darbinieka rīcība ir racionāla un apstākļiem atbilstoša (pakalpojuma kvalitātes kontroles/uzlabošanas veikšanas nolūks).
- Loģistikas uzņēmums izmanto videonovērošanu, lai uzraudzītu preču kustību. Tas palīdz novērst zaudējumus un nodrošina efektīvu preču piegādi.

Datu valsts inspekcija

Pakalpojuma kvalitātes kontroles/uzlabošanas veikšanas nolūks

PIELIKUMS NR. 4

PIELIKUMS NR. 2

Datu valsts inspekcija

Noziedzīgu nodarījumu novēršanas nolūks

(Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunkts)

- Videonovērošana noziedzīgu nodarījumu novēršanas nolūkam, kas balstīta uz leģitīmo interesi kā tiesisko pamatu, varētu būt, piemēram, īpašuma aizsardzība, pierādījumu iegūšana, pārkāpumu konstatēšana vai citāda noziedzīgu nodarījumu novēršana, kas būtībā ir nepieciešama, lai pasargātu pašu personu, mantu vai īpašumu.
- Piemēram, pastāv iespēja, tiešsaistē sekojot videokameras translācijai, pamanīt noziedzīgu nodarījumu un to novērst vai, ja to nav izdevies novērst, tad, iespējams, to fiksēt kā pierādījumu pārkāpuma konstatēšanai.

Datu valsts inspekcija

Videonovērošana, ko veic kopīpašnieki

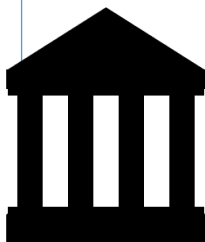
(Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunkts)

Datu valsts inspekcija

Videonovērošana, ko veic kopīpašnieki

Aplūkojot normatīvo regulējumu, būtu nošķiramas divas juridiskas situācijas:

- 1) darbības kopīpašumā, ko regulē Dzīvokļu īpašuma likums (īpašums ir sadalīts vairākos dzīvokļu īpašumos, attiecas uz daudzdzīvokļu mājām);
- 2) darbības kopīpašumā, ko regulē Civillikums (īpašums nav sadalīts dzīvokļu īpašumos).

To, kāda ir konkrētā īpašuma situācija, vislabāk zinās īpašnieks, kā arī informāciju var iegūt, ielūkojoties Zemesgrāmatas attiecīgajā nodaļā.

Datu valsts inspekcija

Videonovērošana, ko veic kopīpašnieki

Pirms videonovērošanas kameras uzstādīšanas kopīpašumā nepieciešams izvērtēt:

Kāds ir mērķis videonovērošanas veikšanai – kādam nolūkam tiek uzstādīta videonovērošanas kamera kopīpašumā?

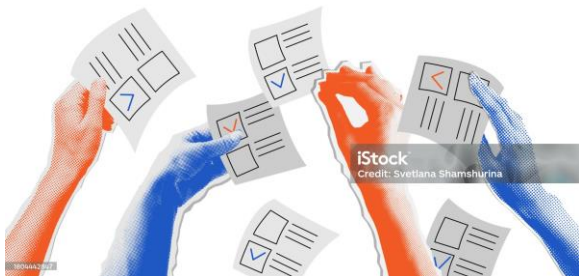
Kāds ir likumīgs pamats videonovērošanas veikšanai kopīpašumā?

Vai vairākums īpašnieku atbalsta videonovērošanas sistēmas uzstādīšanu kopīpašumā, tai skaitā ņemot vērā, ka uzstādīšana var būt saistīta ar darbiem kas izmaina īpašuma fasādi?

Vai ir noteikta persona/organizācija, kas par šo datu apstrādi būs atbildīga, tai skaitā nodrošinot datu subjektu informēšanu, datu apstrādes principu un pamatprasību ievērošanu un personas datu aizsardzības tehnisko prasību ievērošanu?

Datu valsts inspekcija

Balsošana

Ja kopīpašums ir sadalīts dzīvokļa īpašumos, tad ir piemērojams Dzīvokļa īpašuma likums. Dzīvokļu īpašnieku kopība izlemj ikvienu jautājumu, kas attiecas uz kopīpašumu un šāds lēmums ir saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam, ja “par” balsojuši 50% un vēl vismaz viens dzīvokļu īpašnieks.

Datu valsts inspekcija neuzrauga Dzīvokļa īpašuma likuma piemērošanu un īstenošanu!!

Atbilstoši Civillikuma 1067. pantam īpašuma tiesība, kas pieder uz vienu un to pašu nedalītu lietu vairākām personām nevis reālās, bet tikai domājamās daļās, tā ka sadalīts tikai tiesību saturs, ir kopīpašuma tiesība. Civillikuma 1068. pants nosaka, ka rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu, kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās, drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu.

Datu valsts inspekcija

Kas nepieciešams?

- **Uzaicinājums (skatīt pielikumu Nr.7)**
- **Protokols (skatīt pielikumu Nr.8)**
- **Dzīvojamās mājas dzīvokļu/neapdzīvojamo telpu/mākslinieka darbnīcu īpašnieku reģistrācijas saraksts (skatīt pielikumu Nr.9)**
- **Dzīvokļu īpašnieku kopības balsošana/anketa (skatīt pielikumu Nr.10)**
- **Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku aptaujas balsošanas protokols (skatīt pielikumu Nr.11)**
- **Tehnisko un organizatorisko prasību ieviešana (skatīt pielikumu Nr.1)**
- **Informatīvā zīme (skatīt pielikumu Nr.2)**

Tiek veikta videonovērošana!

49

Datu pārzinis: _____ (Nosaukums, reģistrācijas numurs)

Kontaktinformācija _____ (Izvērtējuma vieta, e-pasts, telefons)
Datu apstrādes nolūks: _____

Papildu informācija par datu apstrādi: Pieprasīt pārzinim elektroniski uzņemums1122@pasts.lv

Datu valsts inspekcija

Biometrisko datu apstrāde un videonovērošana

Datu valsts inspekcija

Biometrisku datu apstrāde un videonovērošana

Kas ir biometriskie dati?

Personas dati pēc specifiskas tehniskas apstrādes, kuri attiecas uz fiziskas personas fiziskajām, fizioloģiskajām vai uzvedības pazīmēm, kas ļauj veikt vai apstiprina minētās fiziskās personas unikālu identifikāciju, piemēram, sejas attēli vai daktiloskopijas dati.

Mērķis – personas identificēšana.

- 1) atpazīst, ka tas ir cilvēks nevis suns vai automašīna (mazāk ietekmējoša)*
- 2) atpazīst, ka tā ir konkrēta persona (vairāk ietekmējoša)*

Videonovērošana un biometrijas dati jeb gudrā datu analīze

Dati, kas tiek iegūti ar videonovērošanas sistēmu, kurā ir programma, kas veic sejas attēlu atpazīšanu, ir biometriskie dati = īpašu kategoriju personas dati (Datu regulas 9.pants).

Datu valsts inspekcija

Process

Datu valsts inspekcija

Tiesiskais pamats

- Datu subjekta piekrišana
(Datu regulas 9.panta 2.punkta a) apakšpunkts)

brīvi sniegta, konkrēta, apzināta un viennozīmīga norāde uz personas, kuras datus plāno apstrādāt, vēlmēm, ar kuru viņš paziņojuma vai skaidri apstiprinošas darbības veidā sniedz piekrišanu savu personas datu apstrādei. Piekrišana nevar būt uzspiesta, tā nebūs spēkā esoša, ja būs iegūta maldinot personu. To var atsaukt jebkurā brīdī.

Par piekrišanu datu apstrādei aicinām lasīt arī -
<https://www.dvi.gov.lv/lv/jaunums/dviskaidro-09122022>.

Datu valsts inspekcija

Piemērs

Pārzinis pārvalda piekļuvi savai ēkai, izmantojot sejas atpazīšanas metodi.

Ēkas apmeklētāji var izmantot šo piekļuves veidu, ja tie iepriekš ir snieguši piekrišanu (saskaņā ar 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu)

Tomēr, lai nodrošinātu, ka netiek reģistrēta neviena persona, kura nav sniegusi savu piekrišanu, sejas atpazīšanas metode ir jāaktivizē pašam datu subjektam, piemēram, nospiežot pogu.

Lai nodrošinātu apstrādes likumīgumu, pārzinim vienmēr ir jāpiedāvā alternatīvs veids, ko varētu izmantot tās personas, kas nepiekrīt savu biometrisko datu apstrādei, lai piekļūtu ēkai, piemēram, izmantojot piekļuves čipus vai atslēgas.

Datu valsts inspekcija

Nem vērā!

Datu pārziņi, kas apstrādā biometrijas datus videonovērošanas kontekstā, nevar atsaukties uz Datu regulas 9. panta 2. punkta e) apakšpunktu (ir atļauta personas datu apstrāde, ko datu subjekts apzināti ir publiskojis). Pamatojums - tas vien, ka persona ienāk videokameras uztveršanas zonā, nenozīmē, ka persona ir atļāvusi analizēt tās personas datus, piemēram, sejas attēlu, paradumus u.c.

Ja ar videonovērošanu vienlaikus tiek veikta arī biometrijas datu apstrāde, piemēram, sejas atpazīšanas tehnoloģijas izmantošana, tad pirms šādas datu apstrādes obligāti veicams Novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību. Sīkāka informācija pieejama: <https://www.dvi.gov.lv/lv/novertejums-par-ietekmi-uz-datu-aizsardzibu-nida>.

Datu valsts inspekcija

Gadījumi, kad biometrijas datu apstrāde nav likumīga

- Autoserviss veic videonovērošanu ar biometrisku datu apstrādi, izmantojot personu sejas vaibstus, lai nodrošinātu piekļuvi vārtiem, kas ved uz servisa telpām. Autoserviss nenodrošina alternatīvu piekļuvi telpām. Šāda apstrāde nav atbilstoša Datu regulas prasībām, jo netiek piedāvāta alternatīva, piemēram, ieejas čips, karte.
- Veikals ieviesis speciālu programmu, kas apvienota ar videonovērošanas sistēmu, kas atpazīst personu pēc sejas vaibstiem (biometrisku datu apstrāde). Sistēmā ievadīti veikala ieskatā iespējamie zagļi vai personas, kuras jau iepriekš tika pieķertas, un programma automatizēti atpazīst šo cilvēku, kad tas ienācis veikalā. Nav tiesiskais pamats šādai datu apstrādei, jo nav iegūta personu piekrišana, kā arī nepastāv cits tiesiskais pamats, kas ir minēts Datu regulas 9.pantā.

Datu valsts inspekcija

Videonovērošana ar audio funkciju

Videonovērošana ar audioierakstu var tik veikta tikai tad, ja nolūku nevar sasniegt citā veidā un šāda datu apstrāde ir nepieciešama, jo to izvērtējot ir konstatēts, ka tā ir pārāka par datu subjektu privātumu.

Datu valsts inspekcija

Nem vērā!

Audio un video funkcijas ir divas dažādas datu apstrādes darbības, tādēļ gan audio, gan video veikšanai ir nepieciešami dažādi tiesiskie pamati, kā jebkurai citai datu apstrādei saskaņā ar Datu regulas 6. panta 1.punktu.

Iebūvēto mikrofonu un skaļruni var ieslēgt un izslēgt. Ja audio iegūšanai nav tiesisks pamats, tad tas jāizslēdz.

Datu valsts inspekcija

Informatīvā zīme

- Ja tiek veikts audio vienlaikus ar videonovērošanu, tad zīmē norāda, ka tiek veikts arī audioieraksts, tiesisko pamatu, nolūku un pārējo Datu regulas 13.pantā noteikto informāciju gan par audio, gan par videonovērošanas veikšanu, jo tās ir divas dažādas personas datu apstrādes.

Datu valsts inspekcija

Piemēri, kad audio ar video ir pieļaujami

Lai banka nodrošinātu pierādījumu iegūšanu, tiek veikta videonovērošana ar skaņas ierakstu bankai piederošā bankomātā.

Darbinieks veic audioierakstu sarunā ar darba devēju, lai iegūtu pierādījumus cieņas aizskārumam vai nevienlīdzīgai attieksmei darba vietā.

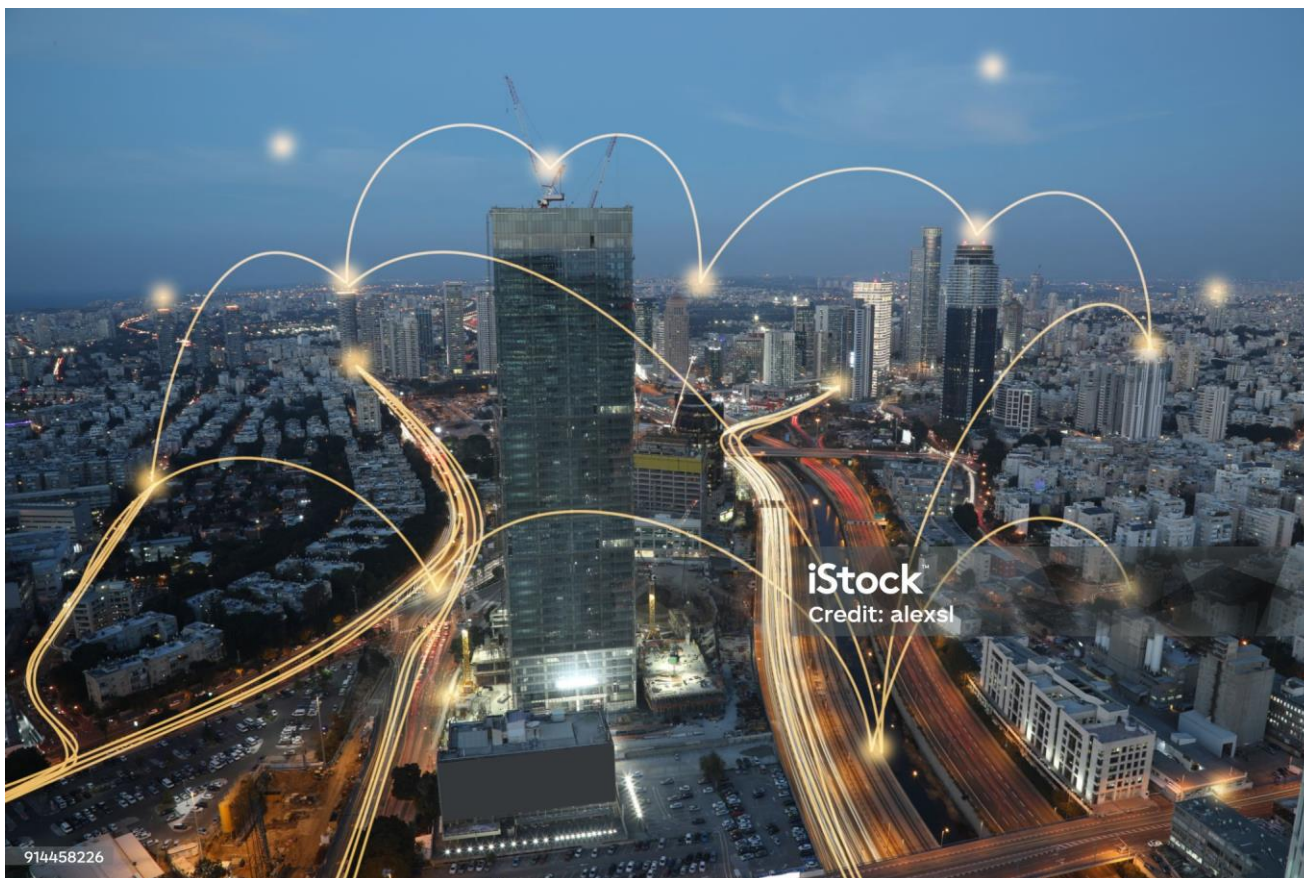
Gadījumi, kad videonovērošana ar audioierakstu nav likumīga

- Ja videomateriālā bez audio var redzēt, kā persona aizdzen automašīnu (un nolūks ir īpašuma aizsardzība), tad nav nepieciešams papildu audio, lai nolūku sasniegtu (noskaidrotu, kura persona to ir izdarījusi).
- Lielveikals nedrīkst veikt klientu videonovērošanu ar audioierakstu nolūkā mazināt zādzības, mārketinga nolūkiem vai citiem nolūkiem, jo audioieraksta veikšana būtu pārmērīga un nedotu pienesumu jau esošai videonovērošanai. Tā būtu iejaukšanās cilvēku privātajā dzīvē, jo nolūku var sasniegt bez audioieraksta veikšanas.
- Dzīvokļu īpašnieku biedrības pārstāvis veic videonovērošanu ar audio kopīpašumā, lai noklausītos kaimiņu sarunas.

Datu valsts inspekcija

Videonovērošana plašā mērogā

Datu valsts inspekcija

Nem vērā

Plašs mērogs ir apjomīga mēroga videonovērošana, piemēram, lidostā, pilsētā, ievērojami plašā teritorijā, un tā var ietvert konkrētus kritērijus tādus kā datu subjektu skaits, apjoms, augsts risks, starptautiskais/ reģionālais līmenis u.c., kas pieminēti Datu regulā. Praksē plaša mēroga datu apstrādes galvenokārt veic juridiskas personas.

Nepieciešams ieviest novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību (NIDA) un iecelt datu aizsardzības speciālistu (DAS).

Plaša mēroga personas datu apstrādes mērķis ir apstrādāt ievērojamu personas datu apjomu reģionālā, valsts vai starpvalstu līmenī;

tā var ietekmēt lielu datu subjektu skaitu;

var izraisīt augstu risku, piemēram, to sensitivitātes dēļ, ja saskaņā ar sasniegto tehnoloģisko zināšanu līmeni plašā mērogā tiek izmantota jauna tehnoloģija;

ietekmē citas apstrādes darbības, kas rada augstu risku datu subjektu tiesībām un brīvībām, jo īpaši gadījumos, kad datu subjektam ir grūtāk īstenot savas tiesības.

Piemēri

- Pilsētā ir izvietotas videokameras, kas veido videonovērošanas sistēmu vienā tīklā. Ar šo kameru palīdzību ir iespējams redzēt, kā konkrēta persona pārvietojas no viena pilsētas gala līdz otram.
- Lidosta veic plaša mēroga videonovērošanu. Lidostas teritorijā (iekšējā un ārējā), izmantojot videokameras, tiek veikta sistemātiska personu uzraudzība un ir iespējama to izsekojamība.

Datu valsts inspekcija

Videonovērošana plašā mērogā

KAS NEPIECIEŠAMS?

- Tehnisko un organizatorisko prasību ieviešana (skatīt pielikumu Nr.1)
- Informatīvā zīme (skatīt pielikumu Nr.2)
- NIDA
- DAS

Datu valsts inspekcija

Datu valsts inspekcija

Paldies!

www.dvi.gov.lv

pasts@dvi.gov.lv

67223131